

Raadsvergadering d.d. : 28 februari 2019

Agendapunt :

Onderwerp : Kaderbrieven 2020 gemeenschappelijke regelingen

Portefeuillehouder : burgemeester T. Baas, wethouder H. Heijerman, wethouder B. Luinge, wethouder N.J.P. Lambert

Datum : 5 februari 2019

Onderwerp

Kaderbrieven 2020 gemeenschappelijke regelingen

Voorgesteld besluit

1. *De kaderbrieven 2020 van de gemeenschappelijke regelingen GGD, Publiek vervoer Groningen Drenthe, Recreatieschap Drenthe, RUD Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe en Werkplein Drentsche Aa voor kennisgeving aan te nemen.*
2. *De GGD en het Recreatieschap Drenthe opmerkingen en/of vragen kenbaar te maken conform bijgevoegde concept brieven.*

Inleiding

Op grond van artikel 34b van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen dient een gemeenschappelijke regeling voorafgaand aan de begroting een kaderbrief ter informatie aan te bieden aan de gemeente. Een kaderbrief bevat de beleidsmatige en financiële kaders voor de nog op te stellen begroting voor het jaar 2020. Wij zien in de kaderbrieven op enkele punten aanleiding u voor te stellen een reactie te geven. Deze zijn onderstaand per gemeenschappelijke regeling afzonderlijk toegelicht. Overigens blijft gezien de ruime formulering van de kaders de mogelijkheid open om bij de aanbidding van de concept begroting 2020 van de diverse gemeenschappelijke regelingen een zienswijze in te dienen.

Evenals vorig jaar bieden wij u de kaderbrieven gebundeld in één adviesnota ter kennisneming aan. In de argumenten geven wij per gemeenschappelijke regeling kort de kernpunten weer.

Beoogd effect

De kaderbrieven geven inzicht in de kaders voor de begroting 2020 van de diverse gemeenschappelijke regelingen.

Kaderbrief GGD

De GGD geeft uitvoering aan de gemeentelijke taken die worden genoemd in de Wet Publieke Gezondheid, de toezichtstaken Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Daarnaast voert de GGD een aantal taken uit die door het Rijk aan de GGD worden opgedragen.

Inhoudelijk

In de voorliggende kaderbrief zet de GGD de ingeslagen lijn voort en zijn zoals eerder afgesproken plannen geformuleerd. Het accent komt steeds meer te liggen op preventie en de vangnet-functie. Per programma worden de ontwikkelingen inhoudelijk beschreven als ook de eventuele financiële aspecten.

Het DB van de GGD heeft ons uitgenodigd een inhoudelijke reactie op de voorliggende concept kaderbrief te geven. Op een tweetal thema's/onderwerpen hebben wij nog vragen of opmerkingen die wij aan de GGD willen meegeven.

Deze onderwerpen betreffen:

- Bij de inzet op preventie vragen wij specifiek aan te geven wat met betrekking tot problematisch alcohol gebruik samen met Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) wordt opgepakt.
- Over Veilig Thuis Drenthe is de afgelopen periode opnieuw veel informatie uitgewisseld. We blijven graag op de hoogte van de actuele ontwikkelingen en vragen de GGD om toekomstige ontwikkelingen zo vroeg mogelijk met ons te delen zodat wij als gemeente hier tijdig op kunnen anticiperen.

Financieel

Voor 2020 wordt rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage met de geraamde indexering voor lonen en prijzen.

Voor het Rijksvaccinatieprogramma heeft de GGD een p.m. raming opgenomen, omdat de gevolgen voor 2020 nog niet bekend zijn en verwacht kan worden dat een veranderde of extra vaccinatie-inzet via het gemeentefonds wordt gecompenseerd. In 2019 worden met gemeenten afspraken gemaakt over o.a. de kwaliteitsafspraken en de wijze waarop deze middelen aan de GGD beschikbaar worden gesteld.

Voor Veilig Thuis Drenthe baseert de GGD zich op de aanvraag die voor 2019 is ingediend bij de centrumgemeente. Ontwikkelingen worden nauw gevolgd en bij het opstellen van de begroting 2020 worden we nader geïnformeerd.

Wij stellen u voor de GGD te informeren middels bijgevoegde concept-brief.

Publiek vervoer Groningen Drenthe

Publiek Vervoer heeft als doel een optimaal vervoersnetwerk te creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is en waarin duurzaam gebruik gemaakt wordt van alle beschikbare vervoersmiddelen. Om dit te kunnen realiseren hebben alle gemeenten van Groningen Drenthe zich verenigd in het samenwerkingsverband Publiek Vervoer. De organisatie is gericht op uitvoering en neemt de volgende taken voor haar rekening: contractbeheer, klachtenloket en kennis en adviesfunctie.

Inhoudelijk

Publiek Vervoer is opgericht eind maart 2018. Het eerste boekjaar 2018 stond in het teken van het inrichten van de Gemeenschappelijke Regeling en het opstarten van het vervoer zelf.

De implementatie en start in 2018 heeft problemen gekend welke resulteerde in een brandbrief van de NMD gemeenten over de ernstige problemen sinds de start van het leerlingenvervoer schooljaar 2018/2019. Inmiddels zijn de problemen binnen leerlingenvervoer en Wmo-vervoer verminderd. Er is echter blijvend aandacht en sturing nodig op verbeteringen in uitvoering en dienstverlening. Publiek Vervoer gaat hiervoor zo spoedig mogelijk een verbeterplan opstellen.

Het jaar 2019 staat in het teken van de optimalisering van de uitvoering.

In 2020 zal de nadruk liggen op het doorontwikkelen van het vervoerssysteem tot een meer integraal systeem waarbij OV en Publiek Vervoer meer met elkaar verweven zullen zijn. Betreft het ontwikkelen van ICT-toepassingen maar ook integreren van verschillende vervoersvormen. Niet alleen binnen Publiek Vervoer maar ook tussen Publiek Vervoer en Openbaar Vervoer.

Financieel

De huidige bijdrage bedraagt € 800.000,-. Op basis van de geraamde indexering voor lonen en prijzen zal dit bedrag voor 2020 met € 26.400,- toenemen tot € 826.400,-. Dit bedrag wordt naar de gemeenten verdeeld op basis van de gemeentefondsuitkering WMO 2015. Het aandeel van onze gemeente hierin bedraagt ongeveer € 15.175,-.

Publiek Vervoer heeft momenteel alleen middelen in begroting voor de uitvoering van het contractbeheer, klachtenloket en een sobere invulling van de kennis en adviesfunctie. Om de doorontwikkeling goed vorm te kunnen geven zal er gezocht worden naar aanvullende financiering uit bijvoorbeeld Nationale en Europese fondsen.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Recreatieschap Drenthe

Het Recreatieschap Drenthe is een samenwerkingsverband van Drentse gemeenten en Ooststellingwerf op het gebied van recreatie en toerisme. Doelstelling van het Recreatieschap is het uitwisselen en combineren van kennis, verbeteren van onderlinge contacten, adviseren, ontwikkelen van beleid, participatie in en coördinatie van projecten en de inzet en beheer van financiële middelen van het fonds voor recreatie en toerisme.

Inhoudelijk

Als thema voor het jaar 2020 heeft het Recreatieschap: 'Wat je geeft krijg je terug'. De toeristisch-recreatieve sector is continue in beweging. De vraagzijde verandert steeds sneller. Het Recreatieschap Drenthe anticipeert op de toekomst en beweegt mee met externe ontwikkelingen, nieuwe inzichten en nieuwe behoeften en wensen vanuit de deelnemende gemeenten en de toeristisch recreatieve markt.

Het Recreatieschap richt zich op een aantal pijlers, namelijk

- Beleidsontwikkeling en ondersteuning van deelnemende gemeenten
- Projectontwikkeling en beheer projectenfonds
- Routebureau

Hierbij houdt het Recreatieschap rekening met en richt zich op ontwikkelingen in de markt. Hierbij moet gedacht worden aan groei inkomende markt, overtoerisme, toename doelgroep 65+, toegankelijkheid van de voorzieningen, duurzaamheid, versterken digitaal, cultureel en creatief aanbod en gastvrijheid.

Voor 2020 betekent dat de volgende speerpunten:

- Optimalisatie toeristische infrastructuur
- Versterken kwaliteit van de sector
- Vergroten toegankelijkheid en duurzaamheid
- Bevorderen gastvrijheid toeristische sector

In 2020 eindigt de huidige huur van pand waarin het kantoor van het Recreatieschap is gehuisvest en de afzonderlijke opslagruimte. In het voorjaar 2019 worden scenario's voor herhuisvesting / verhuizing nader onderzocht met een streven te komen tot één locatie. Voor een mogelijke verhuizing wordt in 2020 een bijdrage van € 25.000,- in de begroting opgenomen.

Op al deze pijlers, thema's en speerpunten ondersteunt, adviseert en faciliteert het Recreatieschap de deelnemende gemeenten en waar mogelijk toeristisch recreatieve bedrijven en initiatieven. Over de wijze waarop dat vorm en inhoud wordt gegeven zijn wij zeer tevreden.

Financieel

De speerpunten kunnen binnen de reguliere begroting worden ingepast. Het vertrekpunt van de begroting 2020 is de gemeentelijke bijdrage 2019 verhoogd met index voor lonen en prijzen en een bijdrage van € 25.000,- i.v.m. mogelijke verhuizing. De totale bijdrage wordt geraamd op € 1.202.000,- (€ 897.900,- + aandeel fonds recreatie en toerisme ad € 304.100,-). Ons aandeel hierin bedraagt € 106.687,-.

Wij stellen u voor conform bijgevoegde concept brief aan het bestuur van het recreatieschap mee te geven dat wij ervan uitgaan dat de voorgenomen opname van € 25.000,- in de begroting voor de mogelijke verhuizing een éénmalige extra bijdrage betreft.

RUD

De RUD Drenthe verzorgt voor de 12 Drentse gemeenten en de provincie Drenthe de uitvoering van alle milieutaken. Hierbij gaat het om vergunningverlening (o.a. nieuw vestiging van bedrijven, wijzigingen in bedrijfsvoering, paasvuren), toezicht en handhaving (o.a. controles, klachtbehandeling, asbestverwijdering, piketregeling) en milieuspecialistische advisering (o.a. bodem, geluid, lucht, externe veiligheid) in diverse projecten.

Inhoudelijk

De kaderbrief RUD 2020 bestaat uit een drietal hoofdelementen te weten:

- de beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen;
- de financiële en beleidsmatige uitgangspunten;
- de aandachtspunten die van invloed kunnen zijn op de begroting.

Uitvoering werkzaamheden 2018

In 2018 is met het 'actieplan productie op orde' stevig ingezet op het beter in control krijgen van de productie. Dit actieplan was nodig omdat in het eerste kwartaal 2018 bleek dat de productie fors achter liep ten opzichte van de planning. Door de medewerkers van de RUD is hard gewerkt om zoveel mogelijk productie te realiseren. Gaande weg het jaar is de productie beter in balans ten opzichte van de ingezette uren gekomen. Ondanks dat het jaarprogramma 2018 niet volledig is gerealiseerd, is onze gemeente zowel voor wat betreft kwaliteit als kwantiteit goed bedient.

Beleidsmatige en organisatorische ontwikkelingen

De werkzaamheden die in 2020 gepland staan worden opgenomen in het jaarprogramma. Naast de reguliere werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en advisering wordt onder andere aandacht besteed aan de komst van Omgevingswet, het verbod op asbestdaken, klimaatdoelen/energiebesparing en de overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten. Op organisatorisch vlak zal ook 2020 in het teken staan van het grip blijven houden op productie, financiën en het LOS. Daarnaast wordt onder andere ingezet op het verbeteren van de informatie uitwisseling, het uitvoeren van het ontwikkelprogramma, het vaststellen van een gezamenlijke uitvoerings- en handhavingbeleid.

Financieel

De financiële uitgangspunten zijn kader stellend voor de begroting 2020. Het uitgangspunt voor de begroting 2020 is gebaseerd op de begroting 2019 waarin de 5 % structurele extra deelnemersbijdrage is verwerkt. Een belangrijke wijziging binnen het financiële kader betreft het met een jaar verlengen van de in de begroting van 2018 en 2019 opgenomen incidentele deelnemersbijdrage van 5%. Deze bijdrage was gekoppeld aan een aantal randvoorwaarden waarin nog niet wordt voldaan. In 2019 en 2020 zal op basis van de dan geldende nieuwe werkelijkheid worden onderzocht in hoeverre een extra deelnemersbijdrage noodzakelijk is voor volgende jaren. De deelnemersbijdrage wordt tevens verhoogd met een index van 3,3% voor de verwachte ontwikkeling van lonen en prijzen.

In de kaderbrief wordt tenslotte inzicht gegeven in enkele risico's die kunnen leiden tot een bijstelling van de begroting. De ingeschatte verhoging lijkt redelijk, mede gezien de resultaten in 2018 en de uitvoering van het ontwikkelprogramma welke meer tijd in beslag neemt dan oorspronkelijk geraamd.

Wij zien in de kaderbrief geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven. Uiteraard blijft het college een kritische houding aannemen ten opzichte van de uitvoering van de taken/afspraken.

Ten aanzien van de begroting 2019 wordt in het eerste kwartaal een begrotingswijziging voorgelegd. Hierbij gaat het om het benodigde investeringsbudget voor het ontwikkelprogramma. Deze zal u t.z.t. zoals gebruikelijk voor een zienswijze worden voorgelegd.

Veiligheidsregio Drenthe

Aan de veiligheidsregio Drenthe zijn de gemeentelijke taken overgedragen in het kader van de brandweer, de geneeskundige hulpverlening bij rampen, de inventarisaties t.a.v. risico's van branden rampen en crises, de advisering hierover en het mede besturen van een gemeenschappelijke meldkamer voor brandweer, politie en ambulancezorg.

Inhoudelijk

De VRD blijft ook in 2020 uitvoering geven aan de 4 benoemde missielijnen. Deze missielijnen zijn:

- Optreden bij calamiteiten en crisis.
- Het vergroten van de bewustwording bij burgers, bedrijven en instellingen over fysieke veiligheid.
- Onderdeel zijn van de samenleving.
- Een vitale en flexibele organisatie zijn.

Ontwikkelingen die worden genoemd en die in de begroting nader zullen worden uitgewerkt zijn:

- Het op peil houden paraatheid vrijwillige brandweer:
Voor de vrijwilligers bij de brandweer komt de lat steeds hoger te liggen en zijn zij vooral overdag minder beschikbaar door werk buiten het bereik van de brandweerposten.
Dit maakt dat het werven van vrijwilligers meer inspanning kost, er meer geïnvesteerd moet worden om de paraatheid op peil te houden en de startkosten voor een nieuwe vrijwilliger inmiddels € 20.000,- bedragen. De kosten voor het paraat houden van de brandweer nemen steeds meer toe, maar de kwaliteit van de basisbrandweezorg blijft gelijk. Uitgangspunt hierin is het behoud van vrijwilligheid bij de Drentse brandweerkorpsen, vanuit het belang van de maatschappelijke verankering van de brandweezorg. Dit vraagt om op een andere manier de participatie van de inwoners te organiseren en te stimuleren. Hiervoor zijn extra middelen nodig. Inzet van deze extra middelen heeft als doel om de te verwachten structurele verhoging van de kosten voor de brandweezorg te verminderen ten opzichte van het huidige financiële niveau waarbij het huidige kwaliteitsniveau van brandweezorg blijft gehandhaafd.
- Hernieuwde samenwerking crisisbeheersing in Drenthe:
Het begrip maatschappelijke veiligheid verandert voortdurend en dit brengt nieuwe vraagstukken met zich mee. In 2019 gaan gemeenten en ketenpartners met elkaar in gesprek en wordt een hernieuwde opdracht geformuleerd aan de VRD voor de inmiddels 10 jaar lopende samenwerkingsafspraken.
- Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra):
Naar verwachting treedt op 1 januari 2020 de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (Wnra) in werking. Deze wet heeft als uitgangspunt de arbeidsverhoudingen tussen ambtenaren en werknemers te harmoniseren.
Bij de voorbereiding van de implementatie van de Wnra is gebleken dat de situatie binnen de veiligheidsregio's behoorlijk complex is t.a.v. de rechtspositie van de brandweervrijwilligers. Vandaar dat de minister nog geen definitief besluit heeft genomen of de brandweervrijwilligers rechtspositioneel onder deze wet gaan vallen. In de begroting 2020 zullen de mogelijke effecten van de invoering zo goed mogelijk worden geschat.
- Invoering van de Omgevingswet:
In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Samen met gemeenten en ketenpartners bereidt de VRD zich de komende jaren voor op de invoering van deze nieuwe wet. De financiering van deze gezamenlijke ontwikkeling wordt gedekt binnen de begroting.
- Data en informatie:
Voor gerichte en efficiënte uitvoering van taken door vrijwilligers, meldkamer en hulpdiensten wordt het gebruik van geïntegreerde data steeds belangrijker. Voor het verbinden, analyseren en delen van deze data is nieuwe specialistische kennis nodig. Voor experimenten zoekt de VRD samenwerking met bijvoorbeeld de noordelijke veiligheidsregio's, scholen, bedrijven, etc. In de begroting 2020 zal dit concreet worden uitgewerkt.
- Transitie en ontwikkeling meldkamer:
In 2020 treedt een wet in werking waarin geregeld wordt dat in Nederland op 10 locaties een meldkamer wordt gevestigd. De meldkamer in Drachten is al in 2011 'samengevoegd' en wordt één van de tien locaties. De VRD zet zich in om de meldkamer in Drachten voor te bereiden op de toekomst. De meldkamer moet doorgroeien naar een centrum van gecoördineerde informatieverwerking; een datacentrum waar meldingen op diverse wijze binnen komen met als doel de burgers in nood te helpen en de hulpverleners hierin te ondersteunen.

Financieel:

In de nog op te stellen begroting 2020 zal naast de reguliere compensatie voor stijging van lonen en andere prijzen een verhoging van de gemeentelijke bijdrage gevraagd worden in relatie tot de hiervoor genoemde ontwikkelingen zijnde:

- de toegenomen kosten voor het op peil houden van de paraatheid;
- het experimenteren met andere werkwijze binnen de brandweezorg;
- investeringen in de samenwerking binnen crisisbeheersing in Drenthe en;
- investeringen in de medewerkers m.b.t. specialistische competenties voor data

Dit betekent per saldo een uitzetting van de begroting van de VRD met € 1,05 mln. van € 24,7 mln. naar € 25,75 mln.

Voor de gemeente Aa en Hunze zal dat een extra bijdrage van circa € 48.000,- betekenen.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Werkplein Drentsche Aa (WPDA)

Werkplein Drentsche Aa is de organisatie waarin wij samen met de gemeenten Assen en Tynaarlo de uitvoering van de taken op grond van de Participatiewet hebben belegd. Sinds 1 januari geeft WPDA tevens uitvoering aan het beschut werk voor de doelgroep WSW en beschut werk in het kader van de Participatiewet.

Inhoudelijk

Het huidige beleidskader vanuit de kadernotitie "Participatie de norm, werk het doel" vormt de basis voor de nog op te stellen begroting. In 2019 zal een herijking van de beleidsaccenten worden vastgesteld door de 3 gemeenten.

WPDA hanteert voor de aanpak diverse routes. Per route wordt een terugblik, het doel en een vooruitblik gepresenteerd.

Een belangrijk deel van het kader wordt bepaald door landelijke wet- en regelgeving. In de kaderbrief worden ontwikkelingen genoemd die van invloed kunnen zijn op de begroting 2020.

- Het totaal aan uitkeringen en salarissen voor de sociale werkvoorziening zal naar verwachting in lijn met de landelijke ontwikkeling dalen en de uitgaven voor beschut werk en minimabeleid zullen stijgen.
- WPDA blijft in 2020 inzetten op preventie, samenwerking met onderwijs en werkgevers.
- WPDA moet intensieve en langdurige begeleiding inzetten om cliënten te laten uitstromen naar werk. Door de economische ontwikkeling van de afgelopen jaren zijn de cliënten met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt uitgestroomd naar werk. De huidige cliënten hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor is intensieve en langdurige begeleiding nodig om voor deze mensen een plek op de arbeidsmarkt te kunnen verwerven, of mee te laten doen in de samenleving.
- Het zorgen voor werkplekken voor in ieder geval arbeidsgehandicapten waarvoor geen plaats is bij reguliere werkgevers is het meest kwetsbare onderdeel van de organisatie. WPDA zet in op versterking van de marktpositie en investering in de gezamenlijke organisatie rondom werk en werkplekken.

Financieel

WPDA verwacht een toename van de gemeentelijke bijdragen voor de 3 gemeenten van € 335.000,- voor zowel de programmakosten als de organisatiekosten. Als oorzaken worden genoemd een snellere afbouw van de rijksbijdrage Wsw ten opzichte van de daling van de loonkosten Wsw. Verder wordt een toename van de kosten bijzondere bijstand en minimabeleid geraamd. Het betreft in hoofdzaak wettelijke regelingen en in mindere mate gemeentelijk beleid waardoor de kosten slechts zeer gering beïnvloedbaar zijn. Vooralsnog is ons uitgangspunt dat de taken binnen de ontvangen rijksmiddelen moeten worden uitgevoerd, waarbij o.a. de verwachte toename van de uitkeringen en het minimabeleid worden gecompenseerd door een hogere rijksbijdrage.

Wij zien in de beschreven kaders en uitgangspunten geen aanleiding u voor te stellen een reactie te geven.

Kanttekeningen

geen

Financiën

De kaderbrieven schetsen een algemeen beeld op basis van vastgesteld beleid en de verwachte ontwikkelingen en accenten voor de begroting 2020. In de financiële cyclus vormen de conceptbegrotingen het bestuurlijk moment om zienswijzen in te dienen. De gemeenschappelijke regelingen houden in de ramingen rekening met minimaal compensatie voor gestegen loon- en prijsontwikkeling.

Communicatie

n.v.t.

Burgerparticipatie

n.v.t.

Uitvoering

De gemeenschappelijke regelingen zullen op de gebruikelijke wijze worden geïnformeerd.

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels)

De gemeenschappelijke regelingen sturen jaarlijks in het voorjaar een kaderbrief aan de gemeenten. In de kaderbrief wordt inzicht gegeven in de beleidsmatige ontwikkelingen en financiële uitgangspunten voor de begroting 2020.

Bijlagen

1. Kaderbrief GGD 2020
2. Concept reactie Kaderbrief GGD 2020
3. Kaderbrief Publiek vervoer regio Groningen en Drenthe 2020
4. Kadernota Recreatieschap Drenthe 2020 inclusief bijlage
5. Concept reactie Kaderbrief Recreatieschap Drenthe.
6. Kaderbrief RUD Drenthe 2020
7. Kaderbrief Veiligheidsregio Drenthe 2020
8. Kaderbrief Werkplein Drentsche Aa 2020

Gelet op aard en omvang van de informatie in deze adviesnota en de bijlagen kunnen wij ons voorstellen dat dit ook een aantal vragen van technische aard bij u oproept. Wij verzoeken u deze vragen bij voorkeur aan onze ambtelijke ondersteuning te stellen. Hiervoor kunt u contact opnemen met dhr. H. Wilts van het team samenleving.

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer T. Baas
burgemeester